

ZASADY REFUNDACJI KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Refundacja kosztów poniesionych na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyposażenie przestrzeni roboczej w szczególności w środki trwałe, maszyny i urządzenia), w tym środki niezbędne do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii to wsparcie udzielane przez powiatowe urzędy pracy uprawnionym podmiotom zamierzającym utworzyć nowe stanowisko pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej, która została objęta Indywidualnym Planem Działania lub innej uprawnionej. Przy kierowaniu do pracy obowiązuje zasada równości w dostępie do form wsparcia bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową.

I. Podmioty uprawnione

1. O refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy mogą się ubiegać:
  - a) podmiot prowadzący działalność gospodarczą,
  - b) niepubliczne przedszkole i niepubliczna szkoła,
  - c) producent rolny,
  - d) żłobki lub kluby dziecięce, tworzące stanowisko pracy związane bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć,
  - e) podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, tworzący stanowisko pracy związane bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usługi mobilne.

Wysokość refundacji określona zostanie w umowie i nie może być wyższa niż sześciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia (obowiązującego w dniu zawarcia umowy) na jedno stanowisko pracy,.

II. Warunki ubiegania się

1. Uprawniony podmiot może ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub opiekuna w szczególności jeśli spełni poniższe warunki:
  - a) nierozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem w drodze wypowiedzenia dokonanego przez uprawniony podmiot albo na mocy porozumienia stron z przyczyn niedotyczących pracowników w okresie 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia otrzymania refundacji,
  - b) nieobniżenie wymiaru czasu pracy pracownika w okresie 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz w okresie od dnia złożenia wniosku do dnia otrzymania refundacji,
  - c) prowadzenie przez uprawnione podmioty działalności gospodarczej / gospodarstwa rolnego przez okres co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku, przy czym do wskazanego okresu nie wlicza się okresu zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej,
  - d) niezaleganie w dniu złożenia wniosku z wypłacaniem wynagrodzeń pracownikom oraz z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych,

- e) niezaleganie w dniu złożenia wniosku z opłacaniem innych danin publicznych,
  - f) nieposiadanie w dniu złożenia wniosku nieuregulowanych w terminie zobowiązań cywilnoprawnych,
  - g) niekaralność w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks karny (Dz.U. z 2024r. poz.17) lub ustawy z dnia 28.10.2002r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2023r.poz. 659ze zm.),
2. Uprawniony podmiot ubiegający się o uzyskanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zobowiązany jest złożyć zabezpieczenie na wypadek konieczności zwrotu refundacji. Formami zabezpieczenia zwrotu może być:
- a) gwarancja bankowa poprzedzona promesą udzielenia gwarancji bankowej będącą załącznikiem do wniosku (po zawarciu umowy wnioskodawca jest zobowiązany dostarczyć gwarancję bankową na kwotę refundacji powiększoną o 30 % tytułem ewentualnych odsetek i kosztów postępowania),
  - b) blokada rachunku bankowego (na kwotę refundacji powiększoną o 30 % tytułem ewentualnych odsetek i kosztów postępowania),
  - c) poręczenie cywilne
  - d) weksel z poręczeniem wekslowym (awal),
  - e) zastaw na prawach i rzeczach,
  - f) akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika.

W celu prawidłowego zabezpieczenia suma wynikająca z zabezpieczeń musi zapewnić zwrot wysokości przyznanych środków wraz z odsetkami i kosztami postępowania.

Poręczycielem może być osoba fizyczna albo prawna:

- a) pozostająca w stosunku pracy z pracodawcą niebędącym w stanie likwidacji lub upadłości, zatrudniona na czas nieokreślony lub określony nie krótszy niż 3 lata licząc od dnia podpisania umowy o dofinansowanie, niebędąca w okresie wypowiedzenia, wobec której nie są ustanowione zajęcia sądowe lub administracyjne, osiągająca miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości co najmniej 130 % obowiązującego minimalnego wynagrodzenia,
- b) osoba posiadająca prawo do emerytury lub renty stałej, osiągająca miesięczne świadczenie brutto w wysokości co najmniej 100 % obowiązującego minimalnego wynagrodzenia,
- c) prowadząca działalność gospodarczą, która to działalność nie jest w stanie likwidacji lub upadłości i nie posiada zaległości wobec ZUS, Urzędu Skarbowego i innych zobowiązań cywilno- prawnych, osiągająca miesięczny dochód w wysokości co najmniej 130 % obowiązującego minimalnego wynagrodzenia, z wyłączeniem osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą rozliczającej się z podatku dochodowego w formie karty podatkowej oraz w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych,
- d) poręczyciel prowadzący gospodarstwo rolne, osiągający miesięczny dochód w wysokości co najmniej 130% obowiązującego minimalnego wynagrodzenia.

Zabezpieczenie powinno stanowić poręczenie co najmniej 2 osób/podmiotów.

Poręczyciele i ewentualni współmałżonkowie poręczycieli stawiają się osobiście w Urzędzie w dniu podpisania umowy.

Koszty związane z zabezpieczeniem udzielonej refundacji i usunięciem tego zabezpieczenia po wygaśnięciu umowy pokrywa wnioskodawca.

Poręczycielem nie może być współmałżonek wnioskodawcy pozostający we wspólnocie majątkowej, ani żadna osoba będąca dłużnikiem (także małżonkowie osób będących dłużnikiem) Funduszu Pracy lub innych funduszy publicznych.

Ostateczną decyzję w sprawie poręczycieli i formy zabezpieczenia podejmuje Dyrektor PUP, uwzględniając liczbę miejsc pracy, liczbę poręczycieli i osiągnięte przez nich dochody.

Współmałżonek wnioskodawcy podpisuje oświadczenie, iż wyraża zgodę na zawarcie przez małżonka umowy w sprawie wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (oświadczenie stanowi załącznik do umowy).

Nieprzedstawienie odpowiedniego zabezpieczenia, zaakceptowanego przez Urząd, może być przyczyną negatywnego rozpatrzenia wniosku.

III. Procedura realizacji

1. Warunkiem ubiegania się o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, opiekuna lub poszukującego pracy absolwenta jest złożenie stosownego wniosku na druku pobranym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wągrowcu lub ze strony internetowej <http://wagrowiec.praca.gov.pl>.
2. Wniosek powinien być kompletny i prawidłowo sporządzony, powinien zawierać wymagane załączniki oraz być czytelnie wypełniony.
3. Wnioski o udzielenie refundacji powinny być składane w wyznaczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu terminach, ogłaszanych w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu.
4. Wnioski są opiniowane przez komisję, powołaną przez Starostę Wągrowieckiego.
5. O uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku, Powiatowy Urząd Pracy w Wągrowcu powiadamia podmiot, przedszkole, szkołę, producenta rolnego, żłobek lub klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne w formie pisemnej w postaci papierowej w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego i prawidłowo sporządzonego wniosku wraz z niezbędnymi do jego rozpatrzenia dokumentami. Za datę złożenia wniosku w Urzędzie przyjmuje się datę złożenia pełnego kompletu dokumentów. W przypadku nieuwzględnienia wniosku podawana jest przyczyna odmowy.
6. Złożenie wniosku nie jest jednoznaczne z przyznaniem refundacji.
7. Refundacje ze środków Funduszu Pracy są dokonywane w ramach umowy cywilnoprawnej, nie decyzji administracyjnej, w związku z czym odmowa uwzględnienia wniosku o dokonanie refundacji nie podlega odwołaniu.
8. Udzielenie wsparcia oraz wysokość refundacji przyznanej podmiotowi, przedszkolu, szkole, producentowi rolnemu, żłobkowi, klubowi dziecięcemu i podmiotowi świadczącemu usługi rehabilitacyjne są uzależnione od wielkości środków będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Wągrowcu.

IV. Informacje dodatkowe

1. Przyznanie podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą, żłobkowi lub klubowi dziecięcemu lub podmiotowi świadczącemu usługi rehabilitacyjne refundacji stanowi pomoc de minimis w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r.,

w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.Urz.UE L 352/1 z 24.12.2013r,str.1).

2. Przyznanie producentowi rolnemu refundacji stanowi pomoc de minimis w sektorze rolnym w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.Urz.UE L 352 z 24,12,2013,str 9).
3. Przyznanie niepublicznemu przedszkolu, niepublicznej szkole refundacji stanowi pomoc de minimis w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis i jest udzielana zgodnie z przepisami tego rozporządzenia; w przypadku gdy refundacja jest dokonywana jako wsparcie finansowe z Funduszu Pracy w celu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe - nie stanowi pomocy de minimis.
4. Pomoc de minimis nie może być udzielona na nabycie pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego podmiotom gospodarczym prowadzącym działalność zarobkową w zakresie drogowego transportu towarów.
5. Środki na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy powinny być przeznaczone na zakup środków trwałych, urządzeń i maszyn, w tym środków niezbędnych do zapewnienia zgodności stanowiska pracy z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii.
6. Środki na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy nie mogą być przeznaczone w szczególności na:
  - a) udziały we wszystkich typach spółek, akcji, obligacji,
  - b) wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne dla bezrobotnych skierowanych na utworzone stanowiska pracy,
  - c) leasing maszyn, urządzeń i pojazdów,
  - d) koszty transportu (przesyłki zakupionych rzeczy),
  - e) koszty licencji, szkoleń, z wyłączeniem licencji komputerowych,
  - f) towar handlowy,
  - g) opłaty administracyjne, skarbowe, sądowe i kaucje,
  - h) koszty związane z uzyskaniem pozwoleń i koncesji,
  - i) wydatki inwestycyjne obejmujące koszty budowy i remontów kapitalnych,
  - j) zakup kasy fiskalnej, drukarki fiskalnej,
  - k) zakup rzeczy używanych, za wyjątkiem pojazdów i innych środków trwałych (maszyn, urządzeń) w sytuacji, gdy zakup nowej rzeczy nie jest możliwy ze względu na jej wartość (we wniosku należy uwzględnić i uzasadnić potrzebę zakupu rzeczy używanej oraz załączyć do wniosku dokumenty potwierdzające koszt zakupu nowej oraz używanej rzeczy o takich samych bądź podobnych parametrach) .
7. Refundacja kosztów poniesionych na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, opiekuna, poszukującego pracy absolwenta nie będzie realizowana w przypadku zakupu środków trwałych, maszyn, urządzeń od współmałżonka, krewnych i powinowatych w linii prostej, rodzeństwa ani powinowatych w linii bocznej.
8. Osoby bezrobotne, opiekunowie, poszukujący pracy absolwent kierowani do pracy u wnioskodawcy, z którym zawarto umowę o refundację, nie mogły być u niego zatrudnione w okresie co najmniej 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

V. Podstawowe postanowienia umowy

1. Z wnioskodawcą, którego wniosek został rozpatrzony pozytywnie, zostaje nawiązana umowa cywilnoprawna. Na jej podstawie podmiot, w tym żłobek lub klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, przedszkole, szkoła lub producent rolny zobowiązani są do:
  - a) wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, opiekuna, poszukującego pracy absolwenta
  - b) zapewnienia na utworzonym stanowisku pracy warunków zgodnych z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymogami ergonomii,
  - c) zawarcia, niezwłocznie po stwierdzeniu przez przedstawicieli Urzędu faktu utworzenia stanowiska pracy, jednak nie później niż w terminie wskazanym w umowie:
    - umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z osobą bezrobotną skierowaną do pracy przez Urząd,
    - umowy o pracę co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy ze skierowanym opiekunem,
    - umowy o pracę co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy z osobą bezrobotną, opiekunem lub poszukującym pracy absolwentem skierowanym do pracy przez Urząd na refundowane stanowisko pracy związane bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć żłobkom lub klubom dziecięcym oraz związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług rehabilitacyjnych,
  - d) zatrudniania na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego, opiekuna, poszukującego pracy absolwenta przez okres co najmniej 24 miesiące,
  - e) przekazania do Urzędu kopii zawartej z osobą bezrobotną, opiekunem, poszukującym pracy absolwentem umowy o pracę oraz zgłoszenia do ZUS-u,
  - f) przedłożenia rozliczenia, w którym wykazane są kwoty wydatków z uwzględnieniem podatku od towarów i usług. Rozliczenie zawiera informację, czy wnioskodawcy przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w wykazanych wydatkach lub prawo do zwrotu podatku naliczonego. Do rozliczenia winno być dołączone potwierdzenie dokonania zakupów w formie faktur, rachunków,
  - g) niezwłocznego informowania Urzędu o każdym przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o pracę z osobą bezrobotną, opiekunem, poszukującym pracy absolwentem nie później niż w terminie 7 dni od zaistnienia tego faktu, podając datę i przyczynę rozwiązania umowy,
  - h) w przypadku udzielenia pracownikowi urlopu bezpłatnego, macierzyńskiego, wychowawczego lub w przypadku odejścia pracownika do odbycia służby wojskowej, podmiot, przedszkole, szkoła, producent rolny, żłobek lub klub dziecięcy lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne zobowiązani są przyjąć na to miejsce kolejną osobę spośród bezrobotnych, opiekunów, poszukujących pracy absolwentów skierowanych przez PUP w Wągrowcu i zatrudnić ją na czas odpowiadający okresowi nieobecności pracownika,
  - i) przyjęcia do pracy kolejnych bezrobotnych, opiekunów, poszukujących pracy absolwentów skierowanych przez Urząd na miejsce osoby, z którymi stosunek pracy ustał lub wygasł i zawarcia z nimi umowy o pracę w terminie 30 dni od daty zwolnienia poprzedniego pracownika,
  - j) do okresu, o którym mowa w lit. d wliczany jest okres wykonywania pracy na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy w okresie prowadzenia przedsiębiorstwa przez zarządcę sukcesyjnego lub właściciela przedsiębiorstwa w spadku,

- k) kwartalnego informowania o utrzymaniu utworzonych miejsc pracy określonych w umowie – przedłożenia oświadczenia o stanie zatrudnienia oraz druków ZUS DRA RCA RSA dotyczących osób zatrudnionych na utworzonych stanowiskach pracy,
- l) zwrotu w ciągu 30 dni od dnia doręczenia wezwania całości przyznanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia uzyskania środków, w przypadku naruszenia warunków umowy, z zastrzeżeniem:
- podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła i producent rolny, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy i zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy skierowanego lub skierowanych bezrobotnych w pełnym wymiarze czasu pracy lub zatrudniał skierowanego lub skierowanych opiekunów, co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące, jest obowiązany dokonać zwrotu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty, otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 24 miesięcy zatrudnienia skierowanego bezrobotnego lub skierowanego opiekuna,
  - żłobek lub klub dziecięcy z miejscami integracyjnymi i podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne w miejscu zamieszkania, w tym usługi mobilne, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest obowiązany dokonać zwrotu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty, otrzymanych środków proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 24 miesięcy zatrudnienia, jeżeli zatrudniał skierowaną osobę bezrobotną, skierowanego opiekuna lub skierowanego poszukującego pracy absolwenta, na utworzonym stanowisku pracy, co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące.
  - w przypadku śmierci osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą przed upływem 24 miesięcy utrzymania stanowiska pracy lub zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy i nieustanowienia zarządu sukcesyjnego zwrot refundacji następuje proporcjonalnie do okresu, jaki został do 24 miesięcy zatrudnienia lub utrzymania stanowiska pracy. Od kwoty podlegającej zwrotowi nie nalicza się odsetek ustawowych.
- ł) zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2022r. poz. 931 ze zm.) podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach refundacji w terminie:
- 90 dni od dnia złożenia przez podmiot deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu – w przypadku gdy z deklaracji za dany okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegająca wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy,
  - 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu podatku na rzecz podmiotu, przedszkola, szkoły, producenta rolnego, żłobka lub klubu dziecięcego lub podmiotu świadczącego usługi rehabilitacyjne w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, za dany okres rozliczeniowy wynika kwota do zwrotu.

- m) umożliwienia w trakcie trwania umowy przeprowadzenia przez przedstawiciela Powiatowego Urzędu Pracy wizytacji, kontroli utworzonego stanowiska pracy oraz udzielania rzetelnych informacji i wyjaśnień.
2. Refundacja jest dokonywana na wniosek podmiotu, przedszkola, szkoły, producenta rolnego, żłobka lub klubu dziecięcego lub podmiotu świadczącego usługi rehabilitacyjne po:
    - a) przedłożeniu rozliczenia i udokumentowania poniesionych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia zatrudnienia skierowanego bezrobotnego, opiekuna, poszukującego pracy absolwenta kosztów na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy,
    - b) zatrudnieniu na tych stanowiskach skierowanych ww. osób,
    - c) spełnieniu innych warunków określonych w zawartej umowie.
  3. Zwrot kosztów, o których mowa w pkt. 2 nastąpi w ciągu jednego miesiąca od daty złożenia stosownego wniosku, po uprzednim stwierdzeniu utworzonego stanowiska pracy.
  4. Rozliczenie poniesionych i udokumentowanych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest dokonywane w kwocie brutto.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2023r. poz. 735 ze zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2022r. poz.243 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023r. poz.702 ze zm.).
4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352/1 z 24.12.2013r.).
5. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352/9 z 24.12.2013r.).
6. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 ze zm.).
7. Kodeks cywilny (Dz. U z 2023 r. poz. 1360 ze zm.).